

پاسخ تشریحی « تاریخ و مبانی نظری » کنکور ارشد ۹۲ معماری، همراه با ذکر رفرنس

دفترچه A ۵۰۵

شماره سوالات: ۶۱ - ۹۰

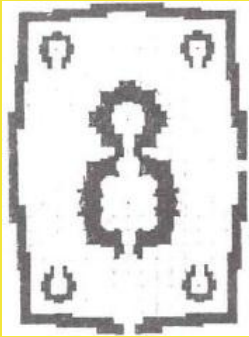
تهیه و تنظیم: مینا تفکر

دانشجوی کارشناسی ارشد معماری داخلی، دانشگاه تهران

پست الکترونیکی: Mina.tafakor@yahoo.com

توجه: همانطور که همه داوطلبان رشته معماری اطلاع دارند، حیطه منابع سوالات تاریخ و مبانی نظری معماری بسیار گسترده است. لذا سعی شده است تا حد امکان فقط به بعضی از منابع ارجاع داده شود و در ضمن به چند منبع ارجاع داده شود.

۶۱- پلان مقابل چه نوع بنایی را نشان می دهد؟

(۱) معبد چینی

(۲) معبد مایاها

(۳) معبد هندی

(۴) معبد مصر باستان

پاسخ: گزینه (۳) معبد هندی

منبع: آشنایی با معماری جهان تألیف محمدابراهیم زارعی، زیبایی شناسی در معماری تألیف گروتز

نقشه داده شده نقشه معبد موکشوار در هند می باشد. (زارعی، ۱۳۸۹، ص. ۱۷۶)

از دیگر معابد هندو می توان نیایشگاهای بهووانشوار که از نظر معماری اهمیت قابل توجهی دارد را باید نام برد.

توجه: در کتاب زیبایی شناسی معبد پرامشوار نام پرده شده است.

۶۲) نقشه برامانته برای بازلیکای سن پیترو روم چگونه است؟

۱) منطبق بر طرح بازلیکاهای رومی

۲) مرکزگرا بر اساس چرخش یک مربع

۳) مبتنی بر مستطیلی در امتداد شرق-غرب

۴) مرکزگرا بر اساس چرخش یک مثلث متساوی الاضلاع

پاسخ: گزینه ۲) مرکزگرا بر اساس چرخش یک مربع

منابع: معماری غرب تألیف امیر بانی مسعود، معنا در معماری غرب تألیف کریستین نوربرگ شولتز

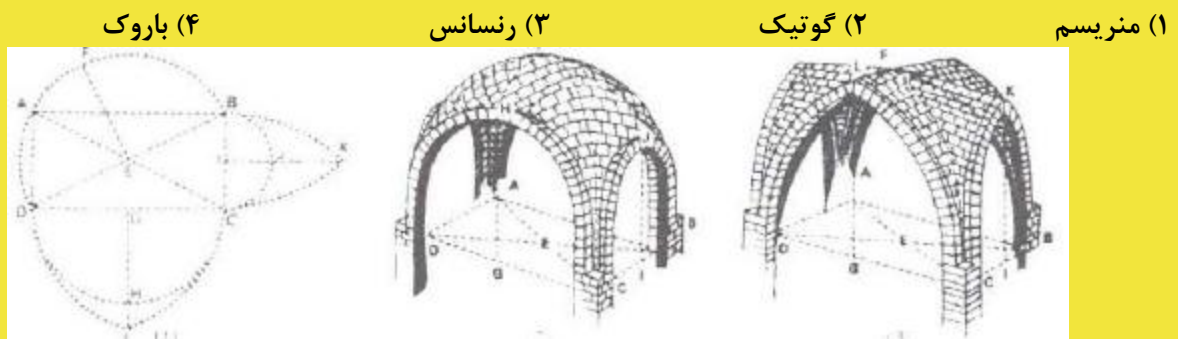
ساخت این کلیسا مدت بسیاری طول کشید، در دور رنسانس توسط برامانته، پس از وی میکل آنژ طراحی شد. توسعه کلیسا به کارلومادرنو در سال ۱۶۰۷ میلادی سپرده می شود. پس از وی جووانی برنینی در سال ۱۶۲۳ تکمیل این کلیسا را عهده دار شد. (شولتز، ۱۳۸۶، ص ۲۸۹ و ۲۹۰)

کلیسای سن پیترو

روم

۶۳) تصویر زیر معرف تحول تکنیکی معماری در چه سبکی است؟

(۱) منریسم

(۲) گوتیک

(۳) رنسانس

(۴) باروک

پاسخ: گزینه (۲) گوتیک

منبع: معماری جهان تألیف محمد ابراهیم زارعی و معماری غرب، ریشه ها و مفاهیم تألیف امیر بانی مسعود، معنا در معماری غرب تألیف کریستین نوربرگ شولتز و ...

(بانی مسعود، ۱۳۸۹، ص. ۱۲۸)

پدیده اصلی معماری گوتیک تفسیری جدید از دیوار و طاق است. یکی از موخان هنر می گوید، سبک گوتیک آنگاه زاده شد که «تویزه های ضربدری را به نظام طاق و تویزه افزودند.» با ورود تویزه های باربر ضربدری و قوس تیزه دار می توانستند واحدهای میان آنها را نازک تر کنند.

تویزه های ضربدری بر جهات فضایی جدید نیز دلالت می کرد. فضای رومیانه انتظام راست گوشه داشت و چنان بود که گویی از افزودن واحدهای ساده حجمی بر یکدیگر تشکیل شده است؛ اما فضای گوتیک را تویزه های ضربدری تقطیع می کند.

۶۴) اثر مقابل چه نام دارد، اثر کیست و در چه سبکی ساخته شده است؟

۱) کتابخانه ونیز، اثر پالادیو، سبک منریسم

۲) کلیسای سانتا ماریا دلایوتوریا، اثر جیوانی برنینی، سبک باروک

۳) کاخ جمهوری ونیز، اثر جورجیو وازاری، سبک کلاسیک رنسانسی

۴) کلیسای سان کارلو آله کوآترو فونتانه، اثر فرانچسکو برمیني، سبک باروک

پاسخ: گزینه ۴) کلیسای سان کارلو آله کوآترو فونتانه، اثر فرانچسکو برمیني، سبک باروک

منبع: معماری غرب ریشه ها و مفاهیم تألیف امیر بانی مسعود و فضا، زمان، معماری تألیف زیگفرید گیدیون، معنا در معماری غرب تألیف کریستین نوربرگ شولتز و ...

(بانی مسعود، ۱۳۸۹، ص. ۱۷۱) و (زارعی، ۱۳۸۹، ص. ۴۴۱)

در معماری کلیسایی مسائل پرداختن دیوار تا اندازه ای متفاوت است؛ زیرا هم هیکل فضا با بناهای دیگر فرق دارد و هم این که بناهای کلیسایی از قدیم با محیط خود پیوندی صمیمانه تر داشته اند. مهم ترین تحول در معماری کلیسایی پدید آمدن «دیوار موج» بود که آن را **فرانچسکو بورومینی** با تجدید نظر در تعاملی ابداع کرد که ابتدا در ایل جزو پدید آمده بود. در کلیسای سان کارلو واقع در کوآترو فونتانه، اثر بورومینی، نما گویی نتیجه تعامل نیروهای درونی و بیرونی بناست. بعداً دیوار موج را در مجموعه فضاهای گشوده معماری گوئارینی وار به کار بردند، آنچنان که این دیوار لفافی پیوسته می نماید.

از دیگر آثار فرانچسکو بورومینی می توان به بنای سانت ایو در ساپی ینتسا اشاره کرد.

۶۵) کدام کلیسا در سبک معماری گوتیک انگلیسی است؟

۱) سالزبوری

۲) سن یل

۳) سنپانتالئون

۴) دورهام (دورم)

پاسخ: گزینه ۱) سالزبوری

منبع: معماری جهان تألیف محمد ابراهیم زارعی، معنا در معماری غرب تألیف کریستین نوربرگ شولتز و ...

۱) کلیسای سالزبوری

در سلزبری، در جنوب انگلستان، کلیسای اعظم گوتیک

دیگری می یابیم که گویی آن را یک تکه ساخته اند.

نقشه کلیسای اعظم انگلیسی اصولاً متشکل است از تالاری

دراز و جهت دار که به هیچ جایگاه پشت محراب مرکزگرایی

ختم نمی شود؛ بلکه در طول بنا بی هیچ مکثی ادامه می یابد.

(بانی مسعود، ۱۳۸۹، ص. ۱۴۳) و (زارعی، ۱۳۸۹، ص. ۳۹۹)

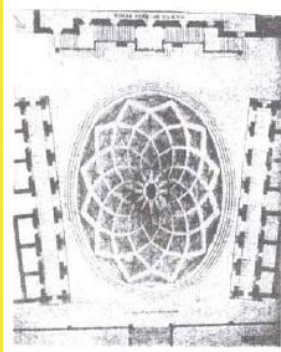
۶۶) پلان زیر متعلق به کدام شاهکار هنری است، خالق آن کیست و اهمیت آن در چیست؟

۱) کامپیدولیو اثر میکلانژ، استفاده از قوانین پرسپکتیو در جهت القای مفاهیم معمارانه

۲) میدان سنت پیتر اثر برنینی، استفاده از قوانین پرسپکتیو در جهت القای مفاهیم معمارانه

۳) میدان سنت پیتر اثر کارلو مادرنو، ایجاد فضای مجازی به کمک قوانین پرسپکتیو در بازتولید اثر

۴) کامپیدولیو اثر کارلو مادرنو، ایجاد فضای مجازی با نقض قوانین پرسپکتیو در بازتولید اثر هنری

پاسخ: گزینه ۱) کامپیدولیو اثر میکلانژ، استفاده از قوانین پرسپکتیو در جهت القای مفاهیم معمارانه

منبع: معماری جهان تألیف محمد ابراهیم زارعی و معنا در معماری غرب تألیف کریستین نوربرگ شولتز و ...

(زارعی، ۱۳۸۹، ص. ۴۱۷)

میدان کامپیدولیو در میان میدانهای بزرگ ایتالیا مقام خاصی دارد. کاپیتول بر فراز شهر قرار دارد. پلان آن مبتنی است بر تنش بین **دو زنقه** بسته پیرامون با بیضی پویا بر سطح میدان چیره شده است. میکلانژ طراح میدان است و وی با استفاده از **قوانین پرسپکتیو** آن را طراحی کرده است. وی در این میدان با **تغییر زاویه** بناهای میدان نسبت به هم به نوعی خطای پرسپکتیو را پوشاند.

میدان کامپیدولیو، اثر میکلانژ

۶۷) کدام ویژگی مربوط به پالاتزوهای دوران رنسانس است؟

۱) ساختمان خطی یک طبقه با دو نمای مشرف به باغ

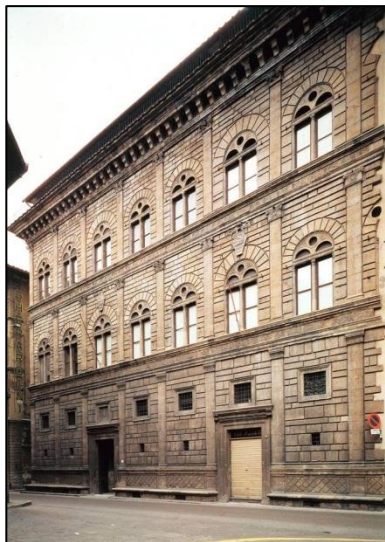
۲) ساختمان مرکزگرا دو طبقه با ایوان هایی مشرف به باغ

۳) بلوک ساختمانی مرکزگرا با ایوانی مشرف به میدان شهر

۴) بلوک ساختمانی سه طبقه با حیاط مرکزی (آتریوم)

پاسخ: گزینه ۴) بلوک ساختمانی سه طبقه با حیاط مرکزی (آتریوم)

منبع: معماری جهان تألیف محمد ابراهیم زارعی، معماری غرب ریشه ها و مفاهیم تألیف امیر بانی مسعود و معنا در معماری غرب تألیف کریستین نوربرگ شولتز و ...

سبک جدید ساختمان شهری در دوره رنسانس گسترش یافت - پالاتزو - Palazzo.

یا اقامتگاه شهری برای خانواده های مشهور. پالاتزوها با ارتفاع چند طبقه ای و

اتاق های اطراف یک حیاط اندرونی یا حیاط، گروه بندی شده بودند؛ دیوارهای بیرونی

پالاتزو بر روی چندین سطر قرار داشتند.

کاخ روچلائی اثر لئون باتیستا آلبرتی، فلورانس

(زارعی، ۱۳۸۹، ص. ۴۲۱)

تاریخ بیتی

دگرگونی جایگاه حاکم و طبقه اشراف بنای مهم تازه ای پدید آورد: کاخ شهر. قلعه در قرون وسطا دژ بود و نمادی از قدرت؛ اما کاخ دوره رنسانس قرار بود مظهر فرهنگی هم باشد که اساس اقتدار اشراف را تشکیل می داد. لذا قلعه استوار و حجیم قرون وسطا را با افزودن عناصری به شیوه های ستون سازی کلاسیک، هندسی و انسانی کردند. حجمی چهارگوش و بسته که مرکزش حیاطی بود با رواق هایی در دو یا سه طبقه بر گرد آن. نمونه بارزش کاخ مدیچی-ریکاردی اثر میکلو تسو و کاخ استروسی و کاخ روچلائی.

۶۸) وجه تمایز معماری باروک از معماری رنسانس چیست؟

۱) شکوهمندی و نمایش قدرت و عظمت کلیسا و دربارها

۲) وقار و صلابت ناشی از هندسه متقارن در همه بناها

۳) شکوهمندی و عظمت کلیسا به عنوان بنایی برتر

۴) وقار و متانت ناشی از تناسبات کلاسیک در بناهای شهری

پاسخ: گزینه ۱) شکوهمندی و نمایش قدرت و عظمت کلیسا و دربارها

منبع: معماری غرب ریشه ها و مفاهیم تألیف امیر بانی مسعود، جزوه معماری معاصر تألیف حامد کامل نیا، معنا در معماری غرب تألیف کریستین نوربرگ شولتز، معماری جهان تألیف محمد ابراهیم زارعی و ...

(زارعی، ۱۳۸۹، ص. ۴۱۱) و (زارعی، ۱۳۸۹، ص. ۴۳۵)

در سده ۱۶ باروک به معنی بی قاعده بود اما در در سده ۱۹ با عناوینی نظیر شکوهمند، پرریشه کار و ... شناخته می شد. در باروک در مقابله با ضوابط کلاسیک حق تقدم به احساس داده می شود. در این دوران پیکرتراشی و نقاشی در خدمت معماری در می آیند. معماری باروک ماهیتا بازتاب نظامهای عظیم سده های هفدهم و هجدهم، به ویژه کلیسای اعظم کاتولیک رومی و نظام سیاسی حکومت متمرکز فرانسه است. هدف هنر باروک هم بیان نمادین سازمان استوار این نظام بود و هم بیان قدرت اقناع آن لذا معماری باروک ترکیبی واحد از پویایی و نظام دهی می نماید. بناهایی مانند موزه لوور و کاخ ورسای از نمونه های مهمی هستند که در این دوران در فرانسه ساخته شده اند. تلفیق سازمان راست خط با ویژگیهای پرهیجان و تخیل آور باروک ایتالیایی، مهمترین ویژگی این نمونه های باروک فرانسوی هستند.

۶۹) تابلوی مدرسه آتن اثر کدام هنرمند و حاوی تأکید به کدام اصل زیباشناختی است؟

- ۱) جورجونه با تأکید بر نور
- ۲) مازاچو با تأکید بر پرسپکتیو
- ۳) رافائل با تأکید بر پرسپکتیو
- ۴) میکل آنژ با تأکید بر نور

پاسخ: گزینه ۳) رافائل با تأکید بر پرسپکتیو

منبع: معنا در معماری غرب تألیف کریستین نوربرگ شولتز

(شولتز، ۱۳۸۶، ص. ۳۰۰)

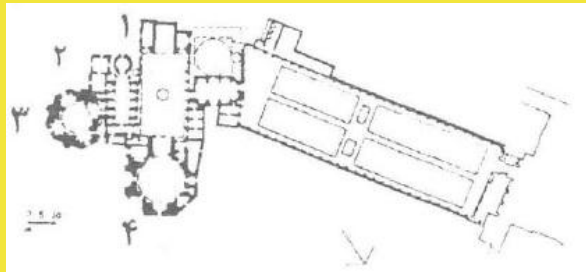
مدرسه آتن اثر رافائل، نقاش رنسانس ایتالیایی است. این تابلو در اوج

دوره رنسانس کشیده شده است.

در این اثر، چهره‌های مختلفی از مشهورترین فلاسفه یونان باستان، دانشمندان و دیگر شخصیت‌های شناخته شده به تصویر کشیده شده‌اند.

از سقراط، افلاطون و ارسطو تا فیثاغورث، اپیکورس، زنون رواقی،

بطلمیوس، اقلیدس، زرتشت و ابن رشد، همگی در این تابلو دیده می‌شوند. علاوه بر پیکره‌های انسانی موجود در نقاشی، که گردهمایی مردان دانشمند یونان گذشته است، دو تندیس در ساختمان مدرسه خودنمایی می‌کند: "پولون"، پشتیبان هنرها که در چپ تصویر قرار گرفته و یک چنگ در دست دارد، و "آتنا"، در لباس "مینروا" ایزد بانوی فرزائگی که در ستون سمت راست قرار گرفته است.

۷۰) در نقشه مقابل کدام یک از فضاها گنبد الله الله است؟

۱) چهار

۲) سه

۳) دو

۴) یک

پاسخ: گزینه ۴) یک

منبع: سبک شناسی معماری ایرانی تألیف محمدکریم پیرنیا

(پیرنیا، ۱۳۸۷، ص. ۲۳۹)

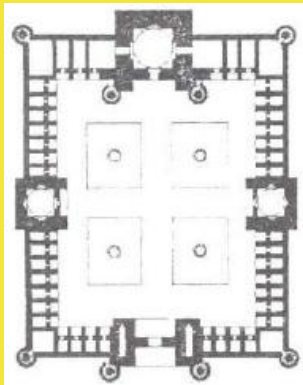
نقشه داده شده مربوط به آرامگاه شیخ صفی الدین و ساختمانهای پیرامون آن می باشد. منظور از گنبد الله الله، حرم شیخ صفی است که در نقشه شماره یک را اختصاص داده است.

بررسی گزینه های دیگر

۱) چهار: فضای شماره ۴، مسجد جنت سر می باشد.

۲) سه: فضای شماره ۳، چینی خانه می باشد.

۳) دو: فضای شماره ۲، اتاقهای پیرامون می باشد. (نام خاصی ندارند).

(۷۱) شکل مقابل پلان کدام بناست؟

(۱) رباط شرف

(۲) مدرسه الغ بیک

(۳) مسجد بی بی خانم

(۴) مدرسه غیاثیه خرگرد

پاسخ: گزینه (۳) مسجد بی بی خانم

منبع: سبک شناسی معماری ایرانی تألیف محمدکریم پیرنیا

(پیرنیا، ۱۳۸۷، ص. ۲۶۰)

بنای داده شده مربوط به مسجد بی بی خانم در سمرقند می باشد.

شیوه معماری این بنا آذری می باشد.

۷۲- کدام یک از بناهای زیر پلان مربع دارد؟

(۴) گنبد جبلیه کرمان

(۳) بقعه شیخ صفی اردبیل

(۲) گنبد سرخ مراغه

(۱) گنبد سلطانیه

پاسخ: گزینه (۲) گنبد سرخ مراغه

منبع: سبک شناسی معماری ایرانی تألیف محمدکریم پیرنیا و معماری ایران دوره اسلامی تألیف محمدیوسف کیانی

همانطور که در تصویر می بینید، گنبد سرخ مراغه دارای پلان مربع (چهار پهلو) می باشد.

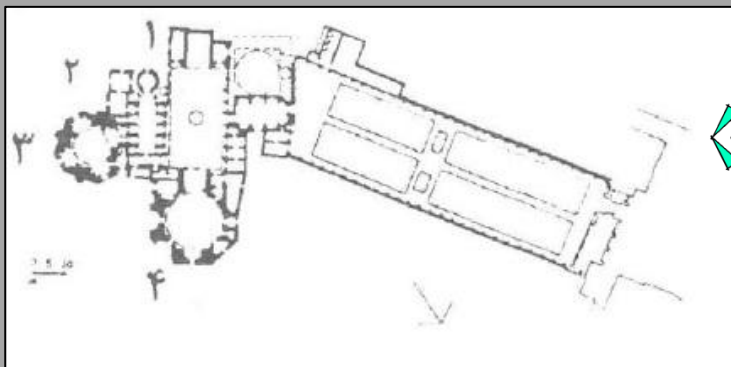
(پیرنیا، ۱۳۸۷، ص. ۲۰۳)

گنبد سرخ مراغه

بررسی گنبد شاه دیزج

(۱) گنبد سلطانیه: این بنا دارای پلان هشت ضلعی است.

(۳) بقعه شیخ صفی اردبیل

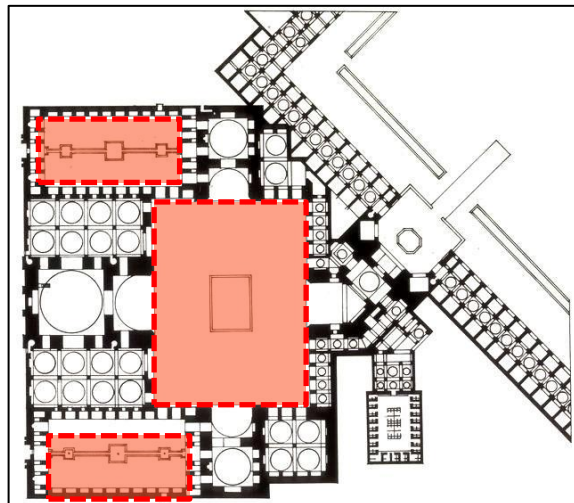
۷۳- کدامیک از مساجد ذیل دارای سه حیاط و ایوان شهری است؟

(۱) مسجد جامع یزد (۲) مسجد امام اصفهان (۳) مسجد جامع اصفهان (۴) مسجد وکیل شیراز

پاسخ: گزینه ۲) مسجد امام اصفهان

منبع: سبک شناسی معماری ایرانی تألیف محمدکریم پیرنیا و معماری اسلامی ایران تألیف محمدیوسف کیانی

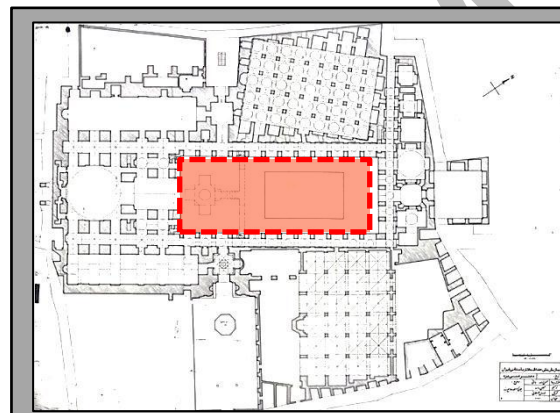
(پیرنیا، ۱۳۸۷، ص. ۱۷۹)

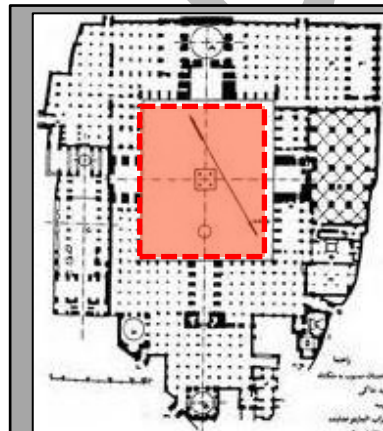
همانطور که در نقشه ملاحظه می نمائید؛ مسجد امام اصفهان دارای ۳ حیاط می باشد. این مسجد در **میدان نقش جهان اصفهان** واقع است، که ایوان ورودی آن در میدان نقش جهان ادغام شده است.

مسجد امام اصفهان

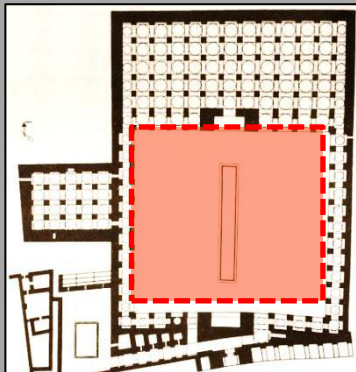
پروژه گزینه های دیگر:

(۱) مسجد جامع یزد: دارای یک حیاط است.

(۳) مسجد جامع اصفهان: دارای یک حیاط و چهار ایوان می باشد.

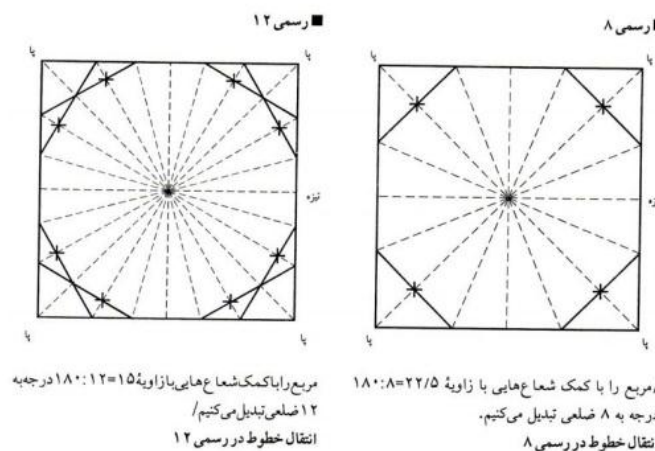

۴) مسجد وکیل شیراز: دارای یک حیاط و دو ایوان است.

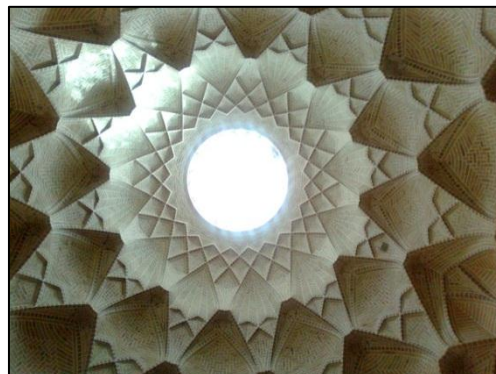
(۱) یزدی بندی	(۲) مقرنس	(۳) کاسه سازی	(۴) رسمی بندی
۷۴- کدامیک از انواع سقف سازه‌های زیر تنها بر روی قاعده‌ای (زمینه) با تناسبات مشخص می‌نشیند؟			
پاسخ: گزینه ۴) رسمی بندی			
منبع: گره و کاربردی تألیف اصغر شعرباف، مسجد در معماری ایران تألیف حسین زمرشیدی (شعرباف، ۱۳۷۲، بخش رسمی بندی)			

رسمی بندی شیوه‌ای از **کاربندی** است که بر اثر تقاطع چند قوس به وجود آمده روی ترنبه‌ها و پا باریک‌ها بوجود می‌آید. رسمی بندی را میتوان یکی از پرکاربردترین کاربردی‌ها در بناهای اسلامی نامید. رسمی بندی دارای یک شبکه هندسی کامل است. برای نمونه رسمی ۸ و ۱۲ را مشاهده می‌کنید:

در **یزدی بندی** دست طراح برای ایجاد تنوع و یا تصرف کردن در مجموعه باز است؛ چرا که یزدی بر خلاف رسمی شبکه هندسی کاملی نیست بلکه از واحدهای مجزایی تشکیل شده که طراح می‌تواند آن‌ها را به هر صورتی که بخواهد با هم ترکیب کند. با این قابلیت انعطاف فراوان، یزدی بندی ارتباط مشخصی با پایه نمی‌یابد و در هر زمینه قابل اجرا می‌گردد. طراح می‌تواند در هر نقطه‌ی آن تصرف کند و مجموعه را به هر شکلی درآورد و با هر زمینه‌ای منطبق گرداند.

اختیارات طراح در طرح یزدی بندی انواع متعددی از آن را پدید آورده است. معمار گاهی اجزای تشکیل دهنده یزدی بندی را در یک شبکه ی کامل رسمی جای می‌دهد یا به بیان دیگر اجزا و آلت‌های یک سقف کامل رسمی را خرد می‌کند و آن را به صورت یزدی در می‌آورد. گاهی مانند یزدی سقف تالار خانه ی بروجردی‌ها، همه ی سقف را با تکرار یک واحد می‌سازد، و زمانی اجزای تشکیل دهنده ی یزدی را از چند شبکه ی رسمی اختیار می‌کند.

مقرنس نوعی تزئین است با فرورفتگی‌ها و برجستگی‌هایی از روی نظم و قاعده که در بعضی موارد به شکل استالاکتیت آویزان است و در حقیقت این نوع تزئین معماری نوعی تزئین حجم پردازشی شده است. درواقع مقرنس نوعی تجسم سه بعدی و برجسته نقش‌های هندسی و گره‌چینی‌های معماری و هنر اسلامی است. به کارگیری مقرنس به طور عمده در معماری اسلامی در ایران و کشورهای اسلامی و عربی رشد کرد.

(زمرشیدی، ۱۳۷۴، ص. ۹۳ و ۹۴)

در روش کاسه سازی در سقف‌های سنتی دو پوشش می‌باشند، ولی می‌توان در کارهای مدرن هم استفاده نمود و طاق را هم در یک مرحله به صورت کاسه سازی اجرا نمود و به زیبایی بنا افزود. بیشتر در سقف‌ها و گنبد‌هایی که در ارتفاع کم مانند عرق چین عمق آنها کم می‌باشد با توجه به ابعاد و سلیقه معمار در زمینه‌های ۲، ۳، ۴، ۵، ۶ و غیره می‌توان طراحی نمود و اجرا گردد.

۷۵- در معماری اسلامی ایران قاعده معمول انتخاب رنگ بخش اصلی نقوش گیاهی نسبت به رنگ زمینه با کدام یک از واژه های زیر قابل بیان است؟

(۱) هماهنگی

(۲) نزدیکی

(۳) تضاد

(۴) تفاوت

پاسخ: گزینه (۳) تضاد

منبع: سوال تحلیلی- معماری ایران تألیف آ.پوپ و ...

برای اطلاعات بیشتر به کتاب معماری ایران تألیف آ.پوپ، فصل ۵ مراجعه کنید.

طراحان ایران علیرغم دستاوردهایشان در زمینه نقش و نگارهای الوان خیره کننده، ارزش سفید یکدست را می شناختند. در بسیاری جاها سفید ساده را با تأثیر و گیرندگی به کار گرفته اند که با نزدیکی به نقاط دارای رنگ آبی تند بر ارزش آن افزوده است. اغلب نیم گنبدهای مقرنس سفید، بویژه سردرها، همچون ابر تابستانی به نظر می آیند که آفتاب از پشتشان می درخشد. یک چنین تأثیرات متضادی از ویژگی های ایران است.

حتی در بافت آجر هم تضاد بکار می بردند. در آذربایجان و مازندران در اواخر سده ۱۲ به تکه های آجرچینی خط کوفی لعاب فیروزه ای روشن می زدند که در برخورد با آجر قرمز ملایم منطقه، بویژه وقتی با سفید یکدست آمیخته شود اثرش بازهم زیباتر است.

۷۶- به لحاظ تاریخی اولین خطی که در دوران اسلامی ظاهر می شود کدام یک از انواع خطوط زیر است؟			
(۱) ثلث	(۲) کوفی	(۳) نسخ	(۴) نستعلیق
پاسخ: گزینه (۲) کوفی			
منبع: مسجد در معماری ایران تألیف حسین زمرشیدی و تحلیل مساجد ایران تألیف رضا شاطریان و ...			

(زمرشیدی، ۱۳۷۴، ص. ۸۰)

خط کوفی منسوب است به خط **نبطی** متأخر مربوط به دو اصل «معنوی سند» و «نبطی قدیم آرامی» و این دو اصل ناشی از خط فینیقی است و خط فینیقی به دو خط میخی و هیروگلیفی خط مقدس مصر باستان منتهی می شود. این خط در جریان تحول خود زمانی به نام حیری و انباری با رفتن به مکه و مدینه، **مکی** و **مدنی** نامیده شده و به دو صورت مبسوط (باز) و مستدیر (دایره ای) متداول بوده است. در آخرین مرحله یکی از آن دو (مبسوط) پس از بنای شهر کوفه و تکامل تجوید به **خط کوفی** معروف گردید.

۷۷- کیفیت ایوان های اصلی در ابنیه ساسانی چگونه است؟

(۴) روبه رو

(۳) چهاربخشی

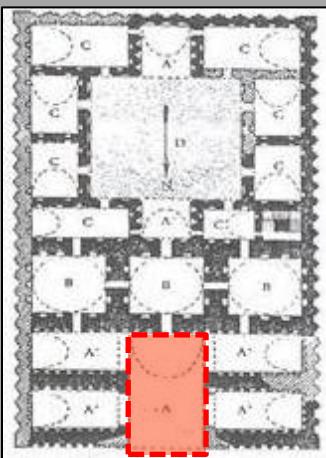
(۲) درون گرا

(۱) برون گرا

پاسخ: گزینه (۱) برون گرا

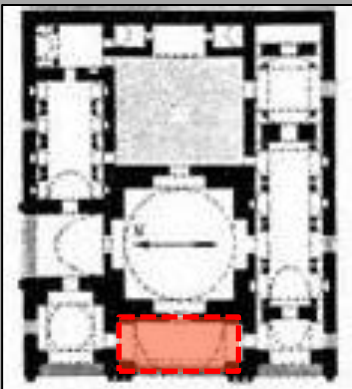
منبع: سبک شناسی معماری ایرانی تألیف محمدکریم پیرنیا

با توجه به بناهای دوره ساسانی (کتاب سبک شناسی معماری ایرانی) می توان دریافت که ایوانهای اصلی در این بناها همه رو به بیرون و دارای کیفیت برونگرا هستند. و دارای سقف گهواره ای هستند. بعنوان مثال:

(ایوان های اصلی مشخص شده اند)

آنشکده فیروزآباد (پیرنیا، ۱۳۸۷، ص. ۱۱۲)

کاخ سروستان (پیرنیا، ۱۳۸۷، ص. ۱۲۲)

۷۸- مرکزگرایی با ساختار کدام کاربری منافات دارد؟			
(۱) کاروان سرا	(۲) مدرسه	(۳) مسجد	(۴) مقبره
پاسخ: گزینه (۲) مدرسه			
منبع: سوال تحلیلی			

از آنجایی که در بعضی مدارس فرقه های گوناگون وجود داشته و این خود از لحاظ ساختاری، نیازمند تفکیک می باشد و از طرفی حجره های دورتادور حیاط مدرسه ها دارای کاربری اقامتی می باشند، دید آنها به طرف هم، ناقض مرکزگرایی می باشد.

۷۹- خصوصیت مشترک در مساجد چهار ایوانه عهد سلجوقی کدام است؟

(۱) ورودی رو به قبله (۲) حوض های وسیع میانی (۳) مناره های دو طرف ایوان (۴) ایوان متصل به گنبدخانه

پاسخ: گزینه ۴) ایوان متصل به گنبدخانه

منبع: جزوه معماری اسلامی دکتر متدین

ایوان منتهی به گنبدخانه از ابداعات سلجوقیان است. آنها ایوان منتهی به گنبدخانه مربوط به قبل از اسلام را وارد مساجد کردند. رواق های جلویی را از بین بردند و ایوان زدند. مانند مسجد نی ریز

۸۰- کدامیک از خصوصیات زیر از وجوه توجه به جهت قبله در مسجد شاه (امام) اصفهان است؟

(۱) رنگی شدن گنبد اصلی (۲) ایوان عظیم شهری (۳) ایوان متصل به گنبد جانبی (۴) کشیدگی حیاط اصلی

پاسخ: گزینه (۱) رنگی شدن گنبد اصلی

منبع: جزوه معماری اسلامی دکتر متدین

رنگی کردن گنبد اصلی، وقتی گنبدهای جانبی هم وجود دارند در دوره **صفویه** نیز انجام می شده است.

در صورت عدم آگاهی از رنگی بودن گنبد اصلی این سوال را می توان با رد گزینه پاسخ داد:

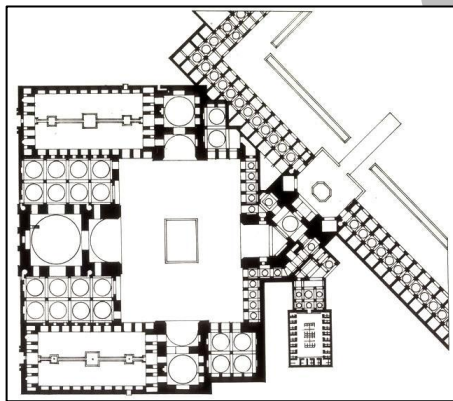
(۲) ایوان عظیم شهری و (۳) ایوان متصل به گنبد جانبی

همانطور که در پلان مسجد مشاهده می شود، ایوان شهری مسجد در جهت

قبله نیست.

ایوان اصلی در راستای قبله اند و گنبدهای جانبی نیز در راستای قبله نیستند!

از طرفی کشیدگی حیاط نیز در جهت ایوان های جانبی است نه ایوان اصلی.

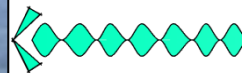
(پیرنیا، ۱۳۸۷، ص. ۲۹۷)

۸۱- سبک های احیایی در معماری، زیرمجموعه کدام مکتب هنری هستند؟			
(۱) رومانتی سیسم	(۲) کلاسیسیسم	(۳) نئورئالیسم	(۴) جنبش واقع نمایی
پاسخ: گزینه (۱) رومانتی سیسم			
منبع: معماری غرب ریشه ها و مفاهیم تألیف امیر بانی مسعود			

(بانی مسعود، ۱۳۸۹، ص. ۲۱۹)

کشف ویژگیهای رومانتیک و تبدیل شدن آن به اثر معماری کار چندان آسانی نیست و برداشت های گوناگونی را موجب می گردد . معماری رومانتیسیزمی نوعا با گونه ای از احساس های ملی گرایی و یا حتی نژاد پرستی نیز همراه بوده است . این موضوع به ویژه در معماری آلمان به چشم می خورد اما حتی این ناسیونالیسم معاصر در لندن و در ساختمان پارلمان لندن نیز به چشم می خورد . زمانیکه این ساختمان در سال ۱۸۳۶ سوخت طرح چارلز بری با وجود اینکه مکلف به استفاده از سبک نئو گوتیک شد، به نوعی احساسهای رومانتیک حاصل از نوستالژی گذشته در معماری را به نمایش گذاشت.

مفهوم رومانتیسیزم در معماری دامنه کاربرد گسترده ای دارد و به طور کلی در مورد بناهایی به کار می رود که دارای ویژگیهای تاریخی-نوستالژیک هستند . ساختمان پارلمان لندن اثر چارلز بری با وجود اینکه یک ساختمان نئو گوتیک است اما به دلیل اشارات تاریخی و توجه به اتفاقات تاریخی (نوستالژیک) گذشته دارای ویژگیهای رومانتیک است.

پارلمان لندن
اثر چارلز بری

۸۲- در تقسیم بندی نیکلاس پوزنر از «آر-نوو» کدام جریان ها خردگرا و کدام جریان ها خردستیز محسوب می شوند؟

(۱) آردکو را خردگرا و اکسپرسیونیسم را خردستیز می داند.

(۲) آردکو را خردستیز و اکسپرسیونیسم را خردگرا می داند.

(۳) آردکو و اکسپرسیونیسم را خردستیز و راسیونالیسم پره مدرن و نئوکلاسیک را خردگرا می داند.

(۴) آردکو و نئوکلاسیک را خردگرا و راسیونالیسم پره مدرن و اکسپرسیونیسم را خردستیز می داند.

پاسخ: گزینه (۳) آردکو و اکسپرسیونیسم را خردستیز و راسیونالیسم پره مدرن و نئوکلاسیک را خردگرا می داند.

منبع: پیشگامان طراحی مدرن تألیف نیکلاس پوزنر

(کتاب پیشگامان طراحی مدرن، فصل آر-نوو)

با مراجعه به تقسیم بندی نیکلاس پوزنر آردکو و اکسپرسیونیسم را خردستیز و راسیونالیسم پره مدرن و نئوکلاسیک را خردگرا می داند.

۸۳- بنای «تالار بزرگ نمایش برلین» اثر هانس پوئلتزیگ در کدام سبک معماری و متعلق به چه زمانی است؟

(۱) سبک اکسپرسیونیسم و پس از جنگ جهانی اول

(۲) سبک معماری ارگانیک و نیمه اول قرن بیستم

(۳) سبک معماری کنستراکتیویستی و نیمه دوم قرن بیستم

(۴) سبک معماری دیکنستراکتیویسم و نیمه دوم قرن بیستم

پاسخ: گزینه (۱) سبک اکسپرسیونیسم و پس از جنگ جهانی اول

منبع: معماری و شهرسازی در قرن بیستم تألیف لامپونیانی

(لامپونیانی، ۱۳۸۸، ص. ۶۴ و ۶۵)

پس از پایان جنگ جهانی اول، پوئلتزیگ قادر شد با طراحی خانه ی بزرگ نمایش در برلین (۱۹۱۸-۱۹) به طور کامل گرایش های اکسپرسیونیستی خویش را به کار اندازد. وی در زمانی بسیار کوتاه تالار بازار قدیمی را که متشکل از پنج دالان بود و به صورت یک سیرک درآمده بود، بنا به سفارش ماکس راینهارت، مدیر و تهیه کننده ی تئاتر، به صورتی غارمانند خوش منظر و خیال انگیز که پوشیده از فرم های قندیلی بود بازسازی کند.

این تئاتر پنج هزار نفره ی وی، نخستین بنایی بود که نماد جمهوری جوان وایمار گردید. پوئلتزیگ پروژه های زیادی از جمله تئاتر جشنواره ی سالزبورگ (۱۹۲۰-۲۱) را با اصول جادویی طراحی کرد که البته هیچ یک اجرا نشدند. وی در کارهای بعدی خود به سوی نوعی شکوهمندی نظم یافته تر گام برداشت که نمونه ی آن ساختمان اداری برای شرکت سهامی صنایع رنگ در فرانکفورت (۱۹۲۸-۳۱) است. یک سال بعد از ساختن برج منبع آب پوئلتزیگ، ماکس برگ همتای آن را از بتن مسلح به نام تالار قرن در برسلو لهستان (۱۹۱۲-۱۳) بنا کرد. ساختمانی بهنجار که بار گنبد بزرگ دایره ای و پلکانی آن را که دهانه ای ۶۷ متری داشت، قوس هایی حجیم تحمل می کردند. و بهره مند از حالتی پرشکوه و تأثیرگذار بود. ماکس برگ نیز مانند پوئلتزیگ، نه تنها از طریق تزیینات بلکه به وسیله ی تأکید زیاد- با روحیه ی سبک گوتیک- بر عناصر سازه ی بنا به گویایی حالت اکسپرسیون دست یافت و به این ترتیب به آثارش کیفیت های احساسی و زیبایی شناختی را بخشید. کاربرد زمخت بتن نمایان در این بنا پیش درآمدی بر نظریه ی بتن بروت لوکوربوزیه بود.

۸۴- در کدام معماری شکل های طبیعی در رویکردی تجربی به معماری کنار هم قرار می گیرند تا اثر معماری شکل گیرد؟			
(۱) معماری هایپر	(۲) معماری مجازی	(۳) معماری سیال	(۴) معماری بیونیک
پاسخ: گزینه (۴) معماری بیونیک			
منبع: معماری معاصر بیونیک تألیف محمدحسین احمدی شلمانی			

(شلمانی، بخش مقدمه)

روح بخشیدن به ساختمان یکی از تمایلات معماری بیونیک است که طراحان این رشته با توجه به قدرت سازه برای تنفس (زنده‌نمایی)، به کمک خطوط مستقیم یا منحنی خالص و القاء آهسته تمامیت سازه به آن دست پیدا می‌کنند و مهم ترین چیز برای معماری بیونیک آن است که ساختمان بتواند زنده بودن خود را القاء کند.

یکی از بهترین طرح‌های شناخته شده از علم بیونیک اثر لئوناردو داوینچی نقاش معروف است که ماشین پرنده را براساس ساختمان بدن یک خفاش طراحی کرد. استدلال او این بود که خفاش دارای بال کاملاً پوشیده‌ای است که هوا را از خود عبور نمی‌دهد و دارای پوستی پرده مانند است که آن را تقویت می‌کند.

۸۵- تفاوت ها و تشابهات خانه ها در «برودآکر» فرانک لویید رایت و «شهر درخشان» لوکوربوزیه به ترتیب عبارتند از:

(۱) مصالح بنایی در برابر بتن، مجتمع های مسکونی مرتفع

(۲) خانه شخصی در برابر خانه آپارتمانی، استفاده از مصالح و تجهیزات مدرن

(۳) معماری ارگانیک در برابر معماری مدرن، انواع واحدهای مسکونی شخصی و آپارتمانی

(۴) مصالح بنایی در برابر بتن، انواع واحدهای مسکونی شخصی و آپارتمانی

پاسخ: گزینه (۲) خانه شخصی در برابر خانه آپارتمانی، استفاده از مصالح و تجهیزات مدرن

منبع: تاریخ معماری مدرن تألیف لئوناردوبنه ولو و فضا زمان معماری تألیف گیدئون

(بنه ولو، ۱۳۸۹، ص. ۱۱۰۰)

در سال ۱۹۳۰ طرح شهر درخشان در کنگره CIAM بروکسل مطرح شد. در واقع لوکوربوزیه یک شهر سبز با بناهای مرتفع را طراحی کرده بود. در این طرح که ساختمانها بر روی ستونها بنا شده اند این امکان را میدهند تا تمامی سطح زمین جهت عبور و مرور پیاده باشد. بلوکهای آپارتمانی محل سکونت بود. تراکم محلات مسکونی در حدود ۱۰۰۰ نفر در هکتار است.

فرانک لویید رایت در سال ۱۹۳۲ به عنوان پروژه ای برای یک شهر پهن دشتی در بروداکر سیتی، منتشر شد که شکل نهایی آن در سال ۱۹۵۸ در شهر زنده تبلور یافت. این طرح به دنبال نوعی سکونتگاه نیمه شهری بودند یعنی سکونتگاهی که باید بسیاری از مزایا و کیفیت های معماری خانه تک خانواری مدرن را در نظر میگرفت. لوکوربوزیه با ارائه این طرح که آن را توسعه ارگانیک و با قاعده می نامید به نحوه توسعه شهرهای سنتی که به صورت دوایر متحد المركز به دور مرکز قدیمی شهر رشد میکردند به مخالفت برخاست.

در هر دو طرح از مصالح مدرن استفاده شد.

۸۶- اکلکتیسم سبک متعارف چه دورانی است و دارای چه ویژگی مشخصی است؟

(۱) سده نوزدهم-استفاده از سبکهای احیایی به صورت التقاطی

(۲) سده هجدهم-استفاده از سبک باروک و روکوکو به صورت التقاطی

(۳) سده هفده و هجده-استفاده از سبک کلاسیک و گوتیک به صورت التقاطی

(۴) سده شانزدهم-استفاده از اصول کلاسیک گرایی پس از رافائل به صورت تشدید شده

پاسخ: گزینه (۱) سده نوزدهم-استفاده از سبکهای احیایی به صورت التقاطی

منبع: دگرگونی آرمانها در معماری مدرن تألیف پیترو کالینز و ...

(کالینز، ص. ۱۳۷)

در نیمه دوم قرن ۱۹ واژه اکلکتیزم به معنی خوشه چینی و از هر سبکی چیزی را انتخاب کردن بود. این واژه را "ویکتور کوزین" در سال ۱۸۳۰ برای تعریف سیستمی مرکب ساخته شده از اندیشه ها و نقطه نظرهای انتخاب شده از سایر سیستم ها بکار برد. در معماری همچنان این اصطلاح برای توصیف اثری است که فاقد اصالت است. هرچند که این روش بعدها در جریانهای پست مدرن به کار گرفته شد. التقاط گرایی به معنای استفاده آزادانه از سبک های گوناگون معماری است.

۸۷- کدام دسته از معماران، معرف و ارائه کننده سبک «بروتالیسم» در معماری هستند؟

- (۱) جوزف هوفمان-لویی کان-تادائو آندو
(۲) جیمز استرلینگ-پل رودولف-لوکوربوزیه
(۳) فیلیپ جانسون-جوزف آلبریک-چارلز جنکز
(۴) فرانک لوید رایت-نورمن فاستر-میس فان در روهه

پاسخ: گزینه (۲) جیمز استرلینگ-پل رودولف-لوکوربوزیه

منبع: معماری معاصر غرب تألیف وحید قبادیان و ...

(قبادیان، ۱۳۸۶، ص. ۷۲)

آغاز بروتالیسم هم به انگلستان و به یک زن و شوهر معمار به نامهای آلیسون و پیتر اسمیتون نسبت داده شده است و هم به لوکوربوزیه. فرامیشتن آن را آنتی تزی در مقابل معماری انسان دوستانه در سالهای پس از جنگ جهانی دوم در انگلستان معرفی می کند. از دیگر معمارانی که به این سبک طراحی کردند، میتوان از جیمز استرلینگ و پل رودولف نام برد. طرح رودولف برای دانشکده معماری و هنر دانشگاه بیل در آمریکا (۶۴-۱۹۵۸) بهترین نمونه طراحی در این سبک است. در این ساختمان نمای نمایان بتن شیار داده شده تا زبری آن وضوح بیشتری داشته باشد. همچنین تیرهای بتنی به صورت اغراق آمیز بر روی اجسام مکعب شکل این بناها ظاهر شده است.

دانشکده معماری و هنر دانشگاه بیل، اثر پل رودولف

(قبادیان، ۱۳۸۶، ص. ۷۸)

۸۸- کدام معمار معاصر ایرانی را با گرایش های کاملاً مدرنیستی می شناسیم؟			
(۱) کامران دیبا	(۲) محسن فروغی	(۳) نیکلای مارکف	(۴) عبدالعزیز فرمانفرمایان
پاسخ: گزینه (۴) عبدالعزیز فرمانفرمایان			
منبع: معماری معاصر ایران تألیف امیر بانی مسعود و جزوه معماری معاصر تألیف حامد کامل نیا و میراث معماری مدرن ایران تألیف اسکندر مختاری			

(مختاری، ۱۳۹۰، ص ۲۰۷ و ۲۰۸)

(۴) عبد العزیز فرمانفرمایان را پدر مهندسين مشاور در ايران می دانند. وی فارغ التحصيل مدرسه بوزار بود. فرمانفرمایان استفاده از تکنولوژی روزآمد و پیشرفته را راهکار پیشرفت معماری معاصر ایران تلقی می کرد از آن جهت نوعی تجدیدحیات گرایی بر اساس بهره گیری از تکنولوژی را در معماری معاصر ایران بنیان نهاد، موضوعی که آثار معماری پس از پیروزی انقلاب اسلامی نیز همچنان قابل مشاهده و بازشناسی می باشد. از جمله دستاوردهای معماری فرمانفرمایان عرضه و معرفی تکنولوژی پیشرفته در ساختمان های بلندمرتبه است که با روش ضدزلزله محاسبه شده است. در واقع پیشگامانی چون او راه مهندسی مشاور را برای نسل های بعد از خود هموارتر کردند. وی با سبک بین المللی، معماری کشورهای پیشرفته را در ایران مطرح کرد نتیجه کار او ایجاد ابنیه ای بود کارکردی، اقتصادی و برخوردار از صداقت و سادگی. از جمله آثار معماری وی :

- مسجد دانشگاه تهران
- استادیوم آزادی
- موزه فرش در تهران
- ساختمان مرکز تلفن در توپخانه
- کاخ نیاوران
- طرح مجموعه آزادی با همکاری SOM
- پاوین ایران در مونترال

گزینه های دیگر:

(۱) کامران دیبا وی به سنت های بومی و هم چنین نیازهای جامعه شهری مدرن و اثر متقابل انسان علاقه مند بود. بناهای زیبا و ماندگاری چون موزه هنرهای معاصر تهران، از کارهای اوست که با حمایت ضمنی دخترعموی هندوستش، فرح دیبا، در دوران قبل از انقلاب به ثمر رساند. پروژه نیمه تمام «شهر جدید شوشتر» (۱۹۷۴-۸۰) در خوزستان که وی معمار و برنامه ریز آن بود بیشترین موفقیت خود را مرهون الگوهای ساختاری و گونه های ساختمانی سنتی است که دیبا مورد استفاده قرار داده است. وی این شیوه را جایگزین طراحی بر اساس الگوهای غربیکه مورد حمایت افراد با نفوذ و سردمداران بود نمود. این شهر با ظرفیت جمعیتی بالغ بر ۳۰۰۰۰ نفر در راستای یک شاهراه اصلی ارتباطی طراحی شد. چهار راهها میادین عمومی و محله های کوچک در

اطراف آن شکل می گرفتند و وجود باغها و بازارها زندگی اجتماعی را تقویت می کرد. بناهای آجری شاعرانه دیبا معماری شاخصی را خلق می کند که زیبا و با شکوه است. دیگر کارهای شاخص وی در ایران:

- چندین ساختمان در دانشگاه جندی شاپور
- موزه هنرهای معاصر تهران است (سقف های نیم هلالی اش یاد آور باد گیرهای سنتی ایران)
- فرهنگسرای نیاوران
- فرهنگسرای شفق

۲) محسن فروغی از مهمترین چهره های تاثیرگذار تاریخ معاصر و مترجم کتاب سیر حکت در اروپا، خود نیز هم در عرصه سیاست و هم در عرصه معماری مطرح بود. او علاوه بر اینکه یک مهندس معمار بود نماینده مجلس شورای ملی نیز بود. او بعد از آندره گدار مطرح ترین چهره دانشکده هنرهای زیبا به شمار می رود. در زمان ریاست او افرادی همچون صادق هدایت، هوشنگ سیحون و فرمانفرمایان از چهره های مطرح دانشکده هنرها بودند. بناهای او را می توان از زمره گرایشهای خردگرا (راسیونال) معماری ایران دانست. در کارهای فروغی نشانی از معماری گذشته ایرانی به چشم نمی خورد بلکه نموده های معماری غربی با تاکید به شاخصه های کلاسیک همچون استفاده از سکو، ریتم و ورودی عظیم بنا به چشم می خورد. از بناهای معروف او :

- بانک ملی فردوسی
- ساختمان بانک کشاورزی
- مجلس سنا

۳) نیکلای مارکف (۱۶۲۱-۱۹۳۱) از معماران پیشروی آغاز قرن اخیر در ایران است. او در رشته معماری و سپس ادبیات فارسی از دانشگاه سنت پترزبورگ فارغ التحصیل شد و به دلیل علاقه به ایران، پس از پایان تحصیلات به عنوان افسر روسیه تزاری به این کشور آمد. مارکف پس از انقلاب کبیر روسیه در ایران ماند و این کشور را به عنوان وطن دوم خود برگزید و به حرفه معماری بازگشت. از آثار وی:

- دبیرستان البرز
- ساختمان پست
- مدرسه دارالفنون
- مسجد امین الدوله
- کلیسای ارتدوکس
- کارخانه قند ورامین
- ورزشگاه امجدیه

۸۹- طرح بنای آرامگاه ابن سینا اثر هوشنگ سیحون، برگرفته از کدام اثر ارزشمند تاریخ معماری ایران است؟
(۱) برج طغرل (۲) گنبد قابوس (۳) مناره های دوره تیموری (۴) آرامگاه های دوره ساسانی

پاسخ: گزینه (۲) گنبد قابوس

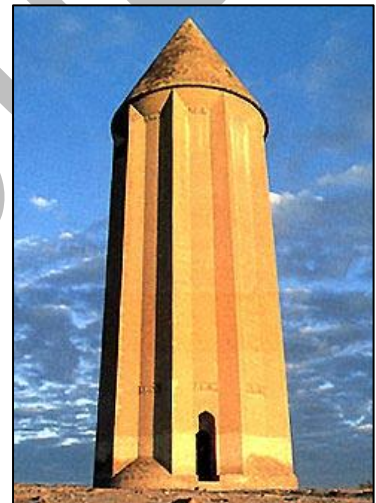
منبع: میراث معماری مدرن تألیف اسکندر مختاری و سبک شناسی معماری ایرانی تألیف محمدکریم پیرنیا

(مختاری، ۱۳۹۰، ص. ۲۰۴)

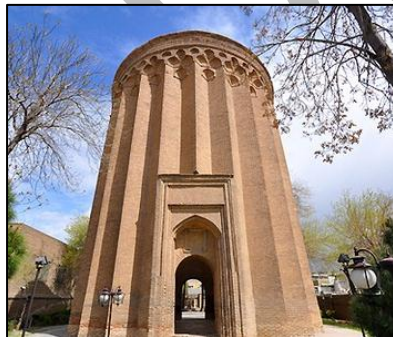

آرامگاه ابن سینا

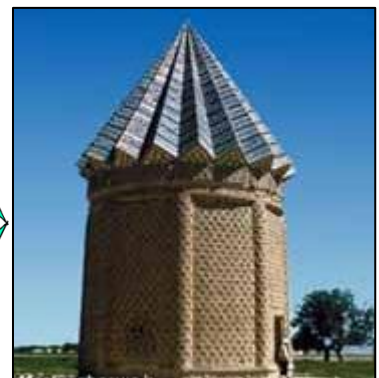
گنبد قابوس

برج طغرل

برج اخنجان از برج های تیموری (بعنوان مثال)

۹۰- لویی کان در کجا موقعیت به عمل در آوردن آرمان های شهرسازانه اش را به دست آورد؟	
(۱) چندیگر هندوستان	(۲) لاهور پاکستان
(۳) برازیلیا در برزیل	(۴) اسلام آباد در پاکستان
پاسخ: گزینه (۴) اسلام آباد در پاکستان	
منبع: تحلیل آثار و اندیشه ها و دیدگاه ها لویی کان تألیف رومالدو جورگولا	

(جورگولا، ۱۳۷۷، ص. ۸۶)

دفتر لویی کان موظف به تهیه طرح مرکز حکومتی که عبارت از کاخ مجلس، دادگستری، ساختمان موزه تاریخ اسلامی و کاخ ریاست جمهوری با ساختمانهای اداری مربوط به آن در اسلام آباد پاکستان بود شد.